

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiuu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Pelagra și maghiarisarea.

Un anumit Baross Károly a scos nu de mult o broșură intitulată „Nebunii fometei” — sau pelagra în Ungaria, — în care după ce arată cât e de lătită această boală în părțile orientale ale Ungariei, și mai cu seamă în Italia, din cauza sărăciei poporului și a nutririi lui mai cu seamă cu mălaiu (cucuruz), și după ce dă și sfaturile cuvenite guvernului pentru ridicarea stării leac pentru delăturarea acestei boale — drept recomandare a opului seu înaintea factorilor maghiarisatori și mai ales publicului maghiar, face un pic de politică, și anume după gustul acelora, căroro și-a destinat lucrarea.

O parte din acceia care ne privește și pe noi, de aceea am creșut de necesar a o considera mai de-a-prope drept ilustrare, că până la ce mijloce de maghiarisare poate degenera o minte înfăntată.

Iată Români care ne privește și pe noi Români:

„Țeranul valach are rea veste.

„Se dice despre el, că e lenș, hăbăuc, șede totă ziua fără lucru, cufundat în sine, cu gura căscată la aer.

„Durere, așa este!

„Dar acum poștiți a lua în considerare cele-ce se știu până acum despre pelagră și poștiți a întreba pe bărbății învetați ce se ocupă cu antropologia, că ce influență au asupra poporilor, asupra speciilor, relațiunile de viață, și mai cu seamă nutremântul?”

„Dacă considerăm toate acestea, venim îndată la presupunerea, că la hăbaucia și la înlesvirea spirituală cunoscută a poporului valach, are mare parte și nutirea generală și preponderantă cu mălaiu.

„Până când nutremântul de mălaiu a fost mai mult numai în preponderanță, valachul nu mai în speciemă leneș, amorțit, impotent, generațiuni dearându-l.

„Dar acum, de când miseria crescândă din deceniul din urmă, i-a făcut mălaiul nutremânt exclusiv, însușirile aceste rele ale poporului încă se desvoltă mai departe până în marasm, melancolie întristătoare, apoi decad în pelagră și se termină cu — nebulie.

„Există verosimilitatea, că aceste însușiri respingătoare ale poporului valach, se bazează curat numai pe chesțiunea stomacului, a nutririi.

„Dacă am cresce corporalmente din nou acest popor, dacă l'am învăța a mânca și a trăi regulat și a-și pregăti mâncarea, deja după o generațiune ar fi cu totul alt om.

„Ca apoi cu renascerea economică se desvôle în acască populațiune decădută și miseră, și însușirile bune spirituale, și ca poporul valach transformat corporalmente — se devină și maghiar, ministeriul ar avé deja cu mult mai puțin de lucru...”

Câte aserțiuni, atâtea neadevăruri, și încâ foarte riscate, ba ridicare chiar. Recunoscem atâtea și noi, că poporul român în mare parte se nutrește și se îmbracă foarte rău. Dar cine e de vină?

În forțe considerabilă măsură este de vină sistemul de guvernare domi-

nant de 30 ani în țară la noi, care se custrăză aprôpe toate resursele țerei numai pentru o parte din cetățeni, cu escluderea poporului român, tractat pe toate terenurile mai rău ca un fiu mașter. Acest sistem păcătos, care numai sarcini îi impune și dări nesuportabile, cari în loc să se folosescă apoi și pentru a-i ridica bunăstarea, se varsă în funduri de-ale societăților cari umblă după cai verși, adică caută cu banii proprii a-l desnaționaliza.

Firește că rezistența de fier a Românelui, cu care se opune acestui sistem, poate mult să contribuie la istovirea lui materială și morală.

Și cu toate că poporul român, din cauzele amintite nu se poate nici îmbrăca și nici nutri cum se cuvine, totuși nu e atât de decădut nici trumpeș, nici sufletes, pre-cum afirmă domnișorul Buftes, alia.?

Cumcă trupesce nu e decădut, se vede și din împrejurarea, că dă cei mai numeroși și cei mai buni soldați patriei și tronului.

Acăsta o constată față de multe ținuturi, o constată ministerele și raportele comisunilor de asentare.

Iar sufletesce nu e decădut, căci am dat mulți bărbăți învetați României și altor state, unde li s'a deschis teren liber de activitate pe ori-ce carieră a vieții, iar preste tot atmosfera spirituală, în care trăește poporul român, e una din cele mai poetice și mai atrăgătoare, dovadă neîntrecutele produse ale spiritului lui.

Poftescă cei dela putere a ne da și aici, pre-cum ni se cuvine, teren de activitate, dar ca români, și sigur se vor convinge că tot nu suntem așa de proști, precum ne cred. Dovadă chiar și reneșății dintre noi, trecuți la maghiari

Apoi mai cugete-se dl Baross și la stările iobagilor români înainte de 1848, și le studieze puțin mai deaprope, și atunci de sigur nici densusul nu va mai crede, că i-a fost cu puțină poporului român fie trupesce fie sufletesce. Pentru sine numai în sărbători puté lucra; se se îmbrace nu i era ertat, cum se cuvine, iar la școlă preste tot îi era oprit să umble. Toate acestea n'au fost mijloce pentru de a se putea cultiva cineva.

Dar chiar și după 1848 ni s'au făurit noue forme pentru de a ne putea ținea în decadință spirituală, în scop de a ne umili și prin acăsta de a se silî să trecem mai ușor în taberă străină.

Iată ce se scria în „Tel. Rom.” Nr. 45 din 1877:

Un specimen de frăție maghiară.

Mai dîlele trecute un bărbat onorabil, de caracter, făcî cu trenul o călătorie la Viena. În cupeu cu densusul se aflau din întâmplare doi magnați unguri, și după cum se vedea, din sfere mai înalte, mai distinse. Acesta fără a presupune că doră companiunea lor pricepe limba maghiară, cu atât mai puțin că este român, — luându-și de ba să mișcărele din orient, începură un discurs în limba maghiară, de următorul cuprins:

„A. Cesteiune oriental pusă astăzi pe tapet rescolesce multe lucruri între naționalitățile țerilor dunărene, cari nouă, națiunile dintre, de loc nu ne pot veni la socoteli. Dintre toate mai vortos români și sârbii sunt aceia cari cu deosebire chiamă atențiunea noastră asupra lor, de ore-ce politica recomandată de Kossuth în 1849, atât comanda-

ților de honveji, cât și deosebitelor tribunale de sânge, nici pe departe ideile lui Traian, în genere ale cuceritorilor romani, vis-à-vis de poporele subjugate, ci din contra, prin multe tribunale de sânge, prin spânzurarea atâtor popi și învetați poporal, națiunile acăstea și-au pierdut tot mai tare încrederea în noi, iar de altă parte, ura cătră tot ce este unguresc le oțelesce tot mai tare în spiritele lor. Cu toate acestea, unele aparințe, ivite deja, ne fac a spera că nimicirea spirituală a acestor națiuni, se poate totuși ajunge cu alte mijloce, cari istoria nu le poate atribui maghiarilor. Mijloce acăste sunt: vinarsul, discordia, și corupțiunea.

„B. Este adevărat, că politica lui Kossuth nu numai n'a realizat ideile lui Traian, în genere ale cuceritorilor romani, vis-à-vis de poporele subjugate, ci din contra, prin multe tribunale de sânge, prin spânzurarea atâtor popi și învetați poporal, națiunile acăstea și-au pierdut tot mai tare încrederea în noi, iar de altă parte, ura cătră tot ce este unguresc le oțelesce tot mai tare în spiritele lor. Cu toate acestea, unele aparințe, ivite deja, ne fac a spera că nimicirea spirituală a acestor națiuni, se poate totuși ajunge cu alte mijloce, cari istoria nu le poate atribui maghiarilor. Mijloce acăste sunt: vinarsul, discordia, și corupțiunea.

„Vinarsul, într'un timp relativ scurt a stins aproape totă populațiunea veche a Americii de Nord, ceea-ce prin lupte nu s'ar putea realiza. Să se uite cine-va numai la valachii nostri. De pe fețele și din decădinta lor fizică va ajunge la îmbucurătoare conclusiune, ca acești urmași romani, după cum se numesc ei, cari însă nu fac onore deosebită colonisatorului lor, Traian și Marc Aurel, au apucat calea cea mai dréptă de a se duce pe urmele indianilor, fiind că dela popii necultivați până la ciobanul din urmă, toți sunt beutori pătimași.

„Discordia și ura între inteligenți și țerani din cauza confesiunii și în urmarea divergenței de ortografie a presei valache, este și altcum în permanență. Aici nu fac excepțiune necum Episcopii, dar nici pécuararii lor. Episcopii sfintesc pe popii aleși de comune, fie cât de proști și necultivați, pentru-că, dacă nu ar face astfel, comuna întrégă ar putea trece la altă confesiune. Impedcări de acăstea le rod, încâ puterea și fi opresc de a face politică, tucurându-i în certe și dispute cu conaționalii lor.

„Tot asemenea se întâmplă cu școlele lor, cari una după alta pe rând vor deveni școle comunale, adică maghiare, când apoi se vor vedea puși în fața alternativelor: a suge cultura maghiară, sau a rămânea proști și a — apune!

„Renegații au fost pe pământ de când există lumea. În vițul acăsta cade cu deosebire inteligența unui popor, care e stăpănit de altă națiune. Egoismul surmura atîți și posturi publice de stat. Nu duréză mult, și cei mai culți cad jertfă ambițiunii lor, va să dică devin renegați. Dovești, avem destule la sârbii și români. Renegații, ca ômenii cei mai detestabili și fără caracter, sunt instrumentele cele mai potrivite pentru subminarea și corumperea națiunii părăsite de densusii.

„De aceea cred, că una din datoriile principale ale guvernului maghiar este, ca față de națiunile acăstea să purcédă așa după cum a început, spriginind din toate puterile pe jidovi și propinațiunile lor, nutriend ura confesională, cultivând neghina renegaților, apăsând în tot modul posibil școlele nemaghiare, și din contra înfăntând și subvenționând din visteria statului în acăseși măsură școlele maghiare, ducend corupțiunea în sinul acestor popore, etc. Mijlocul acăsta e cam machiavelistic, însă e cel mai sigur intru a ajunge la scopul dorit.”

Acest dialog este interesant pentru noi, mai cu seamă din două dovede de vedere, odată pentru-că el este o dovadă nouă, lângă o miie altele, despre sentimentele patriotice și creștine ce maghiarii nutresc față de noi, a două pentru-că ne semnaléză mijlocele distrate spre a ne distruge și nimici trupesce și sufletesce.

— De multămim pentru umanele intențiuni! Iar noi români să priveghiam cu toții neadormit și să apărăm corpul națiunii de veninul mortal, ce ni s'a pregătit cu o pasiune adevărat satanică. S'at odată însă se spu-

nem lumei civilizate: de ce sunt capabili maghiarii, și ce avem noi de a îndura din partea lor.

Mar.

În urma astorfel de miluiri frățesci, de geaba esclamă dl Baross:

„Acțiunea începândă așa-dară, afară de caracterul ei filantropic propriu dis, ar trage după sine și renascerea, maghiarisarea mai marii părți a naționalităților”. O fi, dl Baross. Numai cât noi nu suntem „peile rozii” din America, pe cari i-au stîrpit Spaniolii cu vinarsul.

Suntem noi — cei drept — în unele privințe porniți pe guvernîșul indicat în convorbirea espusă, ba în ce privesc certele dintre noi ne-am înglodat aprôpe până în grumați: și dacă te întrebi după un motiv just al împărechierii, nu-l afli, ori apoi să reduce li nisce lucruri de omie. Dar cu toate acăste nu ne lăsam răpiți de asemenea motive neînsemnate și urmările greșelilor, în cari cădem, sunt mari și necalculabile.

Am publicat anume acăsta corespondență veche, dar totuși actuală. ca să ne fie un *memento*, de care să ne ferim, dacă voim să nu se realizeze dorința convorbitorilor.

Personal. O telegramă particulară ne aduce vestea îmbucurătoare, că înalt Preasănția Sa metropolită nostru Ioan Meșianu, eri, Luni în 15/27 Februaru a. c. a depus jurământul în mâinile Maestăției Sale Impăratului rege.

După cum suntem înformați, înalt Presânția Sa va sosi cât mai curând în mijlocul nostru.

Ce va mai fi? — În primarticolul din numărul de Sâmbătă al „Telegrafului” s'a arătat, cum credem noi că se vor desvolta lucrurile în parlamentul ungar cu noul cabinet în frunte, că, anume, partidul liberal va deschide, sub Széll, ușa pentru Apponyiști, se va face adică fusiunea; s'a accentuat ca Lukács mai stă acum la vîntore numai pentru pactul economic, că în viitoare națiune vor avea loc, după toate prevederile, Apponyi, Horánszky, Szilágyi, — și altele.

„Magyarország”, de Sâmbătă în 25 Febr., sosit în Sibiuu în acăseși sara, aduce și el, ca cele mai noi versiuni în cercurile politice din Pesta, următorea notiță, care conglăsuște aprôpe întru toate cu prevederile desfășurate în articolul nostru. Iată ce spune „Magyarország”:

„Vesti de fusiune. Ađi și în partidul liberal cucerește teren ideea fusiunii. Anumiți deputați se giréză pe față de aderenți ai fusiunii, și în intrarea naționalistilor și a disidentilor, ved libera posibilitate o susținerii partidului liberal.

„Din cercuri guvernamentale emanéză și părerea, că cabinetul rămâne în actuala formațiune, numai stă la trecerea actualității (pentru care mai stă și Lukács în el...) iar chestiile mari ce mai sunt de rezolvat, le vor reprezenta în dietă deja ministri de resort noui. Astfel se vorbește cu anumiți pozitivitate, că după campania de vară, Coloman Széll va oferî portofoliu de interne contelui Albert Apponyi, cel de înainte lui Ferdinand Horánszky, pe cel de justiție lui Desideriu Szilágyi sau lui Hodossy, și numirea lui Plosz (la justiție acum) să lué numai cu acăsta rezervă. Iar Ladislau Lukács (la finanțe) a declarat'o franc, că el numai până la trecerea tranacției cu Austria mai stă în oficiu!”

Iar telegramele sosite ieri, luni confirmă și mai mult combinația; ele spun că chiar în curând *partida lui Apponyi se va dizolva*; o parte dintre aderenții lui, în frunte cu șeful, *trec la guvern*, ear alții se vor alătura partidei kossuthiste.

Demiterea baronului Bánffy. Luni a apărut în foia oficială autograful M. Sale prin care demite pe bar. Bánffy dela președinția ministrului. Preafnaltul act este plin de elogiuri și mulțumiri la adresa fostului prim-ministru. M. Sa i-a acordat marea cruce a ordinului „Sf. Ștefan”, ear lui Lukács ordinul „Leopoldin”.

Adunarea generală a Casinei române din loc.

Duminecă, în 14/26 a curentei și-a ținut casina română din Sibiu adunarea generală ultimă, sub presiunea presidentului *Parteni Cosma*. Secretariul *Dr. Octavian Rusu* a citit raportul general asupra celor petrecute în sinul acestei societăți în decursul anului expirat. Adunarea generală ia spre scire acel raport, și prin sculare dă expresiune condolenței sale pentru pierderea înaltului seu membru și spriginitor, fost arhiepiscop și metropolit *Miron Romanul*, care un șir îndelungat de ani a avut bunăvoința a pune la dispoziția membrilor casinei o parte din grădina arhiepiscopescă, spre a face convenirile mai plăcute și mai distractive în aer liber. Asemenea s'a exprimat condolența pentru mărtașă fostului membru *Nicolau Suluț*, fost oficial al „Albinei”. Rațiociniul, cu 739 fl. 09 intrate și 718.70 spese, se aprobă și comitetului se dă absolutoriu. Se statorosește budgetul anului present cu 735 fl. 39 cr. intrate, și 734 fl. 24 cr. spese. Institutului „Albina” se votază mulțămite pentru ocrotirea societății și în special pentru punerea la dispoziție a unui număr mare de țiare. Comitetul s'a ales în persoanele: *Parteni Cosma, Dr. Ilarion Pușcariu, Alexandru Lebu, Dr. Remus Roșca, Dr. Oct. Rusu, Dr. Ilie Beu, Dr. Ioan David, Onoriu Tilea, Dr. Ioan Stroia*. Dintre acestia dl *P. Cosma*, care a întrunit numărul cel mai mare de voturi, se proclamă de președinte, iar *Preacuv. Sa*, dl *Dr. Il. Pușcariu*, de vicepreședinte al societății de lectură. Ca revisori au fost realeși dnii *Ioan de Preda și Ștefan Stroia*. Cu aceste ședința s'a încheiat.

Intărirea alegerii de metropolit.

— *Aprețierile țiarelor.* —

„*Biserica și Școala*” din Arad, publică în fruntea numărului seu mai nou, următorul articol:

Majestatea Sa preagloriosul nostru Imperat și Rege apostolic Francisc Iosif întâiu, prin altissima rezoluțiune datată din 18 Februaru c. n. a. c. și publicată Marția trecută în monitorul oficial al țării, „*Budapesti Köz-*

löny”, la propunerea înaltului guvern, s'a îndurat prea grațios a aproba alegerea Prea Sfinției Sale, părintelui Episcop al Aradului *Ioan Meșianu*, efeptuită la 19/31 Decemvre 1898 prin congresul național-bisericesc electoral, de arhiepiscop și Metropolit al bisericeii greco-orientale române din Ungaria și Transilvania.

În fața acestei altissime rezoluțiuni, întrun gând și o simțire este biserica și poporul român: întrun a exprima profundul seu sentiment de grațitudine, de loialitate, de credință și alipire neclătită, de care pururea a fost însuflețit poporul român, cătră preafnaltul Tron al Majestății Sale și cătră întregă augusta casă domnitore.

Dăm expresiunea mulțămitei și recunoștinței noastre înaltului guvern al țării pentru propunerea făcută preafnaltului Tron pentru aprobarea alegerii de Arhiepiscop și Metropolit, efeptuită prin congresul național-bisericesc, conform dispozițiunilor statutului organic al bisericeii noastre.

Implinind această datorință, constatăm, că Prea înaltul decret al Majestății Sale a produs generală bucurie în întregă Metropolia. Simțim această bucurie cu toții, cler și popor de o potrivă! În aceste momente de bucurie generală a clerului și poporului din Metropolie, noi diecesanii înalt Prea Sfinției Sale, clerul și poporul din eparchia Aradului, suntem în greul moment al despărțirii de Arhiepiscopul, carele cu mână tare și cu braț înalt, cu armele pietății creștine și cu puterea doctrinei evanghelice și a sfinței noastre biserice, între împrejurări grele a condus destinele eparchiei timp de 24 de ani.

În acest greu moment al despărțirii ni-se înfățișează în mod involuntar epoca cea mai frumoasă și mai bogată în fapte, din viața și istoria bisericeii și poporului românesc din eparchia Aradului.

Prea Sfinția Sa cu ajutorul lui Dumnezeu va primi în curând sarcina slujbei și înaltei demnități, la care a fost chemat din voința lui Dumnezeu. Lucrările mari și frumoase săvârșite în interesul dezvoltării poporului prin Prea Sfinția Sa în timpul celor 24 de ani ai grelei misiuni de Episcop al Aradului, ne vestesc nouă celor de astăzi, și rămân pururea mărturie pentru generațiunile viitoare, asupra modului în care prelatul care se desparte acum de noi, și-a implinit grăuă misiune primită din mâna lui Dumnezeu întrun conducerea destinelor eparchiei Aradului.

Timp de 24 de ani a vestit Prea Sfinția Sa de pe amvonul sfințelor biserice cuventul lui Dumnezeu iubitelui său cler și popor eparchiot, prin desele visitațiuni canonice întreprinse în toate părțile diecesei, prin literile pastorale adresate regulat în fiecare an cătră cler și popor la sărbătoarea Nascerii Domnului, a Anului Nou și a Invierii Domnului și la alte ocațiuni, sfătuindu-l și întărindu-l în credința strămoșească și la propășirea în fapte și virtuți creștinesci.

Timp de 24 de ani cu „lacrimi învătănd” pre fiește-carele din noi, a lucrat cu un succes ne mai vădit până acum în părțile noastre, la ridicarea și întărirea învățămentu-

lui confesional, prin înmulțirea școlilor noastre elementare, prin organizarea institutului pedagogic-teologic din Arad conform trebuințelor timpului, *zidirea seminariului diecesan*, prin înființarea alumnului diecesan, și preste tot prin alipirea și îndulcirea poporului nostru pentru creșterea religioasă prin școlile noastre confesionale.

Epoca de care vorbim, bogată în fapte mărețe, săvârșite pe terenul întăririi și ridicării simțului de pietate creștinescă, bogată în fapte, săvârșite întrun interesul ridicării și înaintării instrucțiunii și educațiunii în popor, a fost în același timp rodnică și pe terenul înființării și augmentării fondurilor și fundațiunilor, atât aici în centrul diecesei, cât și în genere în eparchie, în averea comunelor bisericesci. Fondul profeției din diecesa Aradului, investirea averilor bisericesci în realități, prin cumpărarea de însemnate complexe de pământ pe sâma diecesei și pe sâma multor comune bisericesci, activarea fundațiunilor diecesane: *Elena Ghiba Birta, Teodor Papp, Ebesfalvy* și altele, dovedesc, că Prelatul care se desparte de noi, și-a făcut întrun prisosință cu zel și cu o neobosită activitate și pe acest teren, datorința de Arhiepiscop și Părinte al diecesanilor săi.

Sunt opere mari lucrările săvârșite de Prea Sfinția Sa întrun interesul dezvoltării și înaintării eparchiei, opere de valoare neperitabile. La aceste frumoase opere se adaugă apoi și faptul, și ținuta demnă prin care Prea Sfinția Sa a reprezentat biserica noastră și a apărut interesele bisericeii noastre între împrejurările destul de grele ale Arhiepiscopiei Sale.

Prin toate aceste fapte Prea Sfinția Sa și-a ridicat monument neperitoriu în inima diecesanilor săi, cari pururea îi vor păstra neschimbată iubirea și recunoștința, cu carea fidatoresc, și o va străplânta cu deplină pietate în generațiunile viitoare.

Acastă iubire constitue, și ne face nouă diecesanilor atât de greu momentul despărțirii de iubitelui nostru Arhiepiscop.

Faptul însă, că prin operele sale mărețe Prea Sfinția Sa rămâne și mai departe între noi, precum și faptul că depărtarea Prea Sfinției Sale dintre noi i-a dat un teren mai mare de lucrare în biserica noastră, și convingerea neclătită, că Prea Sfinția Sa prin experiențele câștigate în decursul unui șir lung de ani de demnă Arhiepiscopie, și prin iubirea față de credincioșii săi va îngriji și de aci înainte, și va stăruia din toate puterile sufletesci, cu cari l'a distins Dumnezeu, la ridicarea sfinței noastre biserice și iubitelui său popor, ne inspiră curaj și bărbăție în greutatea momentului despărțirii.

Ne despărțim de înalt Prea Sfinția Sa, părintele Episcop al nostru, pentru ca cu atât mai puternică și nedespărțită sene fie legătura dragostii evanghelice dintre noi, fostii săi diecesani, și între Metropolitul sfinței noastre biserice naționale.

Nutrim și înaintăm în inimile noastre această dumnezeiească legătură a dragostei

evangelice, credem, și nu ne îndoim întrunsa, și cu această dragoste însoțim pe meritosul nostru Arhiepiscopul în momentul plecării, pentru ca să ocupe înalta demnitate, la care a fost chemat din voința lui Dumnezeu. Întru mulți ani Stăpâne!

Revistă Externă

Sermana Spanie.

Diarul spaniol „*Economista*” a consultat pe un înalt funcționar dela ministerul de finanțe, asupra adevăratei situațiuni financiare a Spaniei.

Acesta i-a arătat, că după socotele lui veniturile viitorului budget vor fi de 779 milioane de pesetas, iar cheltuielile la de 1104 milioane. Deficitul va fi deci de 325 milioane de pesetas în acest singur an!

Primejdii în Franca.

Pe F. Faure l'au condus la mormânt în 23 Febr. însoțit fiind pe lângă celalalt public imens de 50.000, și de un regiment de infanterie. La întorcerea dela mormânt, doi deputați *Déroulède și Habert*, au cercat să revolte regimentul contra republicei, să dea cu el asalt asupra palatului *Elysée* și să facă eventual lovitură de stat. Comandantul regimentului nu i-a ascultat, ci a avisat poliția și i-a arestat.

Parlamentul i-a estradat imediat justiției (care, în virtutea imunității deputaților n'ar fi avut drept să-i ție prinși) și așii sunt tot închiși, până se vor judeca, pentru crimă de stat, pentru care îi așteptă pedepsă grea, eventual deportare, ca a lui *Dreyfuss*.

Dat fiind spiritul ușor de aprins al Francezilor, sunt temeri ca din schiintea arestării deputaților, să nu răsară o flacăra ce se se lățească și să primejduiască foarte serios ordinea publică, eventual republica însăși.

După ploie căpeneag...

După-ce a mâncat bătaia, Grecia acum se trezește că ar fi bine să se organizeze și ea nișel armata!

Cea mai nouă veste spune, că proiectul pentru reorganizare a fost deja elaborat și acceptat de rege.

Proiectul prevede crearea unui stat major general după modelul acelaia al armatei germane; formarea unei intendente cu toate serviciile secundare, a căror lipsă a avut în ultimul războiu urmări atât de dezastrușe pentru Greci; instituirea unei inspecțiuni a trupelor de cătră ofițeri străini, și înființarea a două școli militare, a căror direcție va fi de asemenea încredințată unor ofițeri străini; serviciul obligatoriu pentru toți va fi aplicat în modul cel mai riguros, iar înarmarea infanteriei cu arme mai moderne, va fi efectuată cât mai curând.

FOIȚA.

Cântec.

De cânt și eu vr'odată,
Nu cânt eu nimărui,
Ci dacă cânt vr'odată
Eu cânt războiului —
El știe bine dorul
Ce țes în gândul meu,
Și știe bine gândul
Ce țes eu tot mereu.

Și dacă plâng vr'odată,
Nu plâng de săracie,
Ci dacă plâng vr'odată,
Eu plâng ce mi-i drag mie —
Și plâng și cânt deodată
Când țes în gândul meu.
Și țes eu pânza totă,
Dar plâng și cânt mereu.

Și ese valuri pânza;
Pe sul nu mai sunt fire.

Și ese valuri pânza
Și-i albă și subțire.
E gata pânza totă,
Dar eu în gândul meu,
Tot țes a mea iubire,
Și cânt și plâng mereu.

Maria Cioban.

Din țara iernii de veci.

— *Călătoria lui Nansen la Grönlanda* —

(Prelucrare după „*T. L.*”)

Grönlanda și locitorii ei. — Hotărîrea lui Nansen.

Grönlanda e o țară dintre cele mai deșerte și mai reci de pe întreg rotogolul pământului. Vara durează numai câteva săptămâni, și în întreg celalalt anotimp e un frig amorțitor. Semnele verei celei scurte se ivesc numai pe țărmurii mării, pe când în părțile mai dinlăuntru, zăpada cea grosă și păturile de ghiață, nici vara nu se topesc.

Marea mărginesc țărmurii de mătă-și, de răsărit și apus ai Grönlandei. Dîc mărginesc și nu spală; deorece nu-i spală, fiind de comun — înghețată. Numai țărmurii vestici și sudici au regiune mai blândă. Totuși și

ei sunt atât de ghețoși, încât numai din Iunie până la începutul lui Octobr corăbierul pôte străbate pe acolo, pe când în celelalte anotimpuri, comunicațiunea e și aici imposibilă.

Suprafața Grönlandei e foarte mare, deși încă nu se știe apriat, că până unde se întinde spre mătănopte. Se susține mai mult pe ghete, că e de 10-ori cât d. e. a Ungariei. Pe întreg teritorul acesta de abia viețuiesc însă, sau mai bine ăis vegeteză, vre-o 10.000 ómeni, așa că toți locitorii de abia ar împopora 5—6 comune mai de dai dómne sau un opid mai mărișor.

Dar nu-i mirare, că atât de puțini locuitori viețuiesc pe acest teritor mare; deorece cum am ăis, partea lui cea mai mare, e acoperită cu ghiață și zăpadă vecinică, și chiar acolo, unde se desghiață pământul vara, nu se află decât un teritor neroditor, mușchiu, lichene, tufe pitici, și numai unde și unde prăsesc locuitorii nișel chil, ridichi și celer, ceea-ce e de tot pușin pentru traiul omenesc.

Grönlanda e săracă și în animale. Afară de ren, urs de ghiață, bisam, vulpe și găină de zăpadă, alte animale pe uscat nu se află, iar în mare: foce, balene și numeroși pesci. Cu deosebire animalele de apă formeză nu-

tremântul locuitorilor. În timp călduros rătăcesc pe aici și găsece migrătore din regiunile sudice. Vénatul acestora formeză un articol însemnat pentru poporul miser.

Acastă țără a ghețurilor eterne e posesiunea Danezilor, dar nu le aduce nici un folos, de orece spesază cu ea pe fie-care an mai mult de cât câștigă.

Danezi adevărați locuesc de tot puțini în Grönlanda. Abia vr'o 300 cari formeză clasa dirigătorilor și negustorilor. Mulțimea locuitorilor sunt *Eschimoșii*, cari aparțin unei rase deosebite. Se vede că odinioară fiind alungați de alte popóre, s'au refugiat aici proabil din apropiata Americă de Nord.

Eschimoșii locuesc, sau mai bine ăis: migréză, de-a lungul țărmurilor vénând la foce și alte animale. Ei deja sunt așezați stabil de-a lungul țărmurilor sudice și vestice, și aproape toți sunt creștini, pe când celelalte rudeni ale lor și acum sunt păgâni.

Din întreg teritoriul Grönlandei, până bine de curând erau cunoscuți numai țărmurii sudici și vestici, pecând cei răsăriteni au rămas cu totul necunoscuți. S'a presupus numai că acolo nu se află alt ceva decât zăpadă și ghiață. Mai mulți s'au încercat a

In ce privesc inspectia trupelor, se svonesce ca guvernul grecesc va cauta sa obtina concursul unor ofiteri austriaci.

Din România

(Edificiile școlare) In scopul înfloririi generale a așezămintelor publice a Țării, guvernele române pun stăruitoare silințe, ca școala populară să ajungă în cel mai scurt timp la o înălțime demnă de ori-ce stat civilizat. In vechimântul însuși, este în școala populară din România pornit pe o cale foarte bună și pe temeiuri sănătoase; puterile didactice bune sporesc mereu, iar dascălii mai vechi, mai slabi, dispar și de și.

Mare grijă se pune acum pe aceea, ca comunele să fie provădute și cu edificii școlare moderne, corespunzătoare. Ca comunele să se potă ajuta mai ușor, s'a înființat „Cassa școlilor” de unde pot lua împrumuturi cu condiții favorabile, pentru a-și zidi edificii școlare. Și acum mereu aflăm în foile de dincolo notițe, că Cassa școlilor a acordat mai comunelor cutari, mai cutari, ajutoare în acest scop. Așa d. e. numai în numerii de Sâmbătă și Dumineca trecută a diarelor bucureștene aflăm următoarele:

Au fost autorizate să contracteze împrumuturi la „Cassa școlilor”, pentru construirea localurilor școlare, următoarele comune rurale din Dolj: Cetatea, lei 17.284; Cioroiășu 37.918; Siliștea-Crucei 29.985; Galicea Mare 22.355; Ciupercei, 22.375; Maglavitu 17.101; Coșovenii-de-Sus 27.614; precum și comunele rurale: Braniștea (Dâmbovița) lei 29.540; Mălureni-Bădiceni 11.000, și Ceparii-Bărsesci 14.500, (Argeș); Sarichioi 20.000 lei, Maidanchioi 25.910, Baschioi 27.000 și Carapchioi 11.737 lei (Tulcea).

Precum vedem deci, sume dela 11.000 Lei (5000 fl.) până la 37.000, din cari sigur se vor edifica școle ce vor fi podoba comunelor. Nici una sub 5000 fl. Și în cele mai multe locuri acestea sunt numai împrumuturi, pe lângă ce le mai dă încă comuna din venitele sale!

(Jean de Pallavicini) noul ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei la bucurești, și-a făcut cariera diplomatică în următoarele locuri:

Născut la 18 Martie 1848, marchisul Jean de Pallavicini era la 1873 aspirant la ministerul Casei imperiale și a afacerilor străine, și a trecut examenul de diplomație în 1874, când a și fost numit atașat de legățiune neretribuit.

La 1875, a trecut la ambasada din Berlin, de unde în 1878 a fost transferat la Paris. Numit secretar de legățiune la 1878, marchisul de Pallavicini a fost lăsat în disponibilitate în 1879, și alăturat la ambasada din Londra la 1880.

În 1881, marchisul de Pallavicini se află din nou în disponibilitate și la 1887 fu numit secretar de legățiune la Belgrad.

străbate în tainele acestui ținut, dar nu le-a succes a învinge greutatea extra-ordinară.

E vrednicia lui Fridtjof Nansen, învățatul îndrăzneț din Norvegia, că se știe aji mai mult, căci el a parcurs primadată acest teritor necunoscut, străbătând preste ghița plutitoare până sus pe țărmurii ostici, iar de acolo traversând cu sania pedala (un fel de patine) pustiul ghețos și necunoscut, ajungând pe ceea-laltă parte a țărmului apusan, unde se află deja oameni așezați!

Nansen a sêvșit acest drum îngrozit tot însoțit numai de câți-va tovarși în vara anului 1888. Resultatul a fost deplin mulțumitor, deore-ce a parcurs astfel de teritor, pe unde înainte de el n'au mai umblat nici când oameni, și despre care ne lipsea ori ce cunoștință.

Voiu schița călătoria lui Nansen parte fiind că e interesantă, parte fiind-că servește drept dovadă, că bărbatul stăruitor, hotărât și curăgios, e în stare a învinge ori-ce pedeci și ași ajunge scopul bine stăvilit.

(Va urma).

A primit titlul de consilier de legățiune în 1891. Trimis la legățiunea din München, ca prim-funcționar diplomatic la 1892, a fost transferat la Petersburg în 1894. A fost numit consilier de legățiune de clasa II-a în 1894 și promovat consilier de legățiune de clasa I în 1895.

Acum e ministru plenipotențiar la București.

(Finanțele României.) La 31 Decembre 1898, încasările se ridicau la 170.000.000 lei, pe când în epoca corespunzătoare a anului precedent, de abia atingeau cifra de 146.000.000 lei. În exercițiul curent s'a încasat, prin urmare, cu aproape 23 milioane și jumătate mai mult.

Plățile însă de asemenea au fost superioare celor din anul precedent, cu mai bine de 3 milioane și jumătate,

Excedențul bănesc la această dată era cu toate acestea de 13 milioane lei.

NOUȚĂȚI

Banca austriacă în decădere. Cele mai populare și mai căutate hârtii la jocul de burse, sunt acțiunile băncii austriace de credit. De acestea se cumpără și se vând mai multe decât există la oaltă. Trec adevărat repede din mână în mână. Dar pare că și sorele acestor hârtii favorite a trecut dela amiazi!.. Da pe boltă în jos. Intr'adevăr s'a remarcat lucrul acesta săptămână trecută, când s'a vestit că dividentă se dă după acțiunile din vorbă, și s'a observat cu ôrecare grijă, că acesta e al patrulea an decând această dividentă scade mereu. În 1893 până la 1895 se dădea tot 19 fl. de acție, în 1896: 18 fl., în 1897: 17 fl., iar pe anul trecut 1898, se împarte numai 16 fl.

Omor pentru nimica. Din Sebeșel (lângă Orăștie) se transmite vestea unui omor ciudat. Nicolae Stanciu și cumnatul seu Ioan Davidoi din Sebeșel, au mers săptămână trecută la Orăștie se-și ridice ceva bani pentru lemne. Primindu-și banii, s'au cam amețit și au plecat pe înserat spre casă. Pe drumul spre Căstău s'au întâlnit cu 3 flăcăi ce veneau, tot cam „chercheliți”. „Cine sunteți măi? Unde mergeți?” — „Iaca ômeni. Da voi?” Și așa au trecut unii pe lângă alții. Ce i-a venit însă lui Stanciu, ce nu, s'a pus a striga napoi după cei trei feciori, la batjocuri și injurături. Aceia s'au întors la ei. Le-au luat bățele și așa l'au lovit pe Stanciu, că a căzut amețit în marginea drumului. Davidoi a fugit peste câmp, dar l'au prins și l'au bătut și pe el. După ce s'au depărtat cei 3, Davidoi s'a întors la ortacul seu, dar a vădut că acela nu se mai mișcă. A alergat în Căstău și au venit cu alții și l'au aflat mort pe Stanciu. Cercetarea medicală a constatat însă că nu de lovitură a murit, ci cum a dat cu capu de pământul înghețat, a amețit și a murit. Cu toate acestea cei 3 flăcăi sunt arestați la judecătoria din Orăștie.

Londonul dela 25 Febr. încôce nu mai e un singur oraș colos, ci o provincie destul de întinsă zidită totă cu case, una lângă alta, formând vre-o 30 de orașe deosebite. Era și ceva grozav se cârmuești aproape 6 milioane de ômeni, dela un singur punct central administrativ. Parlamentul a primit în 25 Febr. proiectul de lege de împărțire, decentralizare, a administrației orașului.

Director și director, tantiemă și tantiemă... De te pui în fruntea băncii „Chiseteiana” (cu capital de 2850 fl...), ești „directorul” ei; de te pui în frunte la „Unirea” (cu 3700 fl...), ori în frunte la „Schinteia” (cu 5000 fl.) ești iară „director”, de te pui în frunte „Victoriei” (cu 300.000), ori a „Albinei” (cu 600.000), ești tot director; de te pui la Banca comercială pestană (cu 12 milioane fl. capital), la Banca de credit austriacă (cu 40 milioane) ori la Banca din Dresda (cu 100 milioane) — ești iarăși Director. Și totuși ce mare deosebire între directorul din Chiseteu și cel din Dresda, de pildă! Următoarea cifră ni-o ilustrăză:

Dilele astea s'a publicat împărțirea profitului curat a băncilor „Berliner Handelsgesel-

schaft” și „Dresdner Bank”. Din această împărțire reese, că „Berliner H.” a votat 1-300.000 marce tantiemă directorilor săi, iar „Dresdner Bank” 2,450,000 marce tantiemă directorilor.

Împărțită această sumă între cei 10—15 directori, câți are un astfel de institut, se vine să capete fiecare aproape 200.000 marce numai ca tantiemă, a fară de plata fixă și de celelalte venite ale lor!

Iar scriind acestea ne adicem aminte că săptămână trecută „un vechiu acționar” al „Ardelenei” din Orăștie, arunca într'un diar vorba, că chemarea celui institut nu e numai să umplă buzunarele membrilor din direcțiune, — când acei membri, de vor lua parte la toate ședințele, abia-și pot face, din marcele de prezență, un venit anual de 80—100 fl! (și altă plată ori „tantiemă” n'au.)

Mai puțină pismă și mai multă cunoștință a lucrurilor din lume, nu ne-ar strica nouă Românilor...

Tren expres direct Berlin-București. Tratatul pentru organizarea trenului expres Berlin-București, au reușit. Cu începere de la Maiu, acest expres va circula zilnic între București-Ițcani-Berlin, și de 2 ori pe săptămână, și avea corespondență cu Constanța prin Buzău. Prin acest expres, din Iași se va ajunge la Viena în 26 ore în loc de 33 ca acum, la Berlin în 29 în loc de 33, la Paris în 48 în loc de 58.

Petreceri. Petrecere cu dans se arangiază din partea „societății de lectură Concordia din Câmpeni” Joi în 2 Martie n. în ospetăria „Cherzo” din Câmpeni. Venitul curat este destinat în favorul societății.

— „Serată musicală-declamatorică”, arangiază „Casina română din Blaj la 4 Martie n. cu concursul mai multor dame și domni, sub conducerea prof. de musică Jacob Mureșianu, în sala Otelului „Univers”. Să va produce corul, soli acompaniați la pian, și se va declama. După concert urmază joc.

— Bal se arangiază în favoarea fondului bisericeii și școlii gr. or. rom. din Elisabetinul-Timșorii, în salele hotelului „Novotny”, la 4 Martie n. În pauză corul va executa câteva cântări sub conducerea dlui dirigent K. R. Karras.

— „Reuniunea de cânt și musică din Lugos” arangiază Sâmbătă în 4 Martie (20 Febr.) a. e. în sala otelului „Regele Ungariei” un concert împreunat cu petrecere de dans. Venitul curat este destinat pentru fondul „Reuniunii române de cânt și musică din Lugos”.

Contra falimentelor frauduloase. Se știe că și pe la noi unii „negustori” fără suflet înștiințeză faliment, ca tocmai prin aceea să se îmbogățescă.

În România s'a depus zilele astea la camera un proiect de lege ce are intenția a lua negustorilor mișei puțința de a-și înșela creditorii pe această cale. Indată ce un creditor face arătare că cutare negustor nu solvește regulat, va fi luat în cercetare timpurie de judecătoria.

„Crișana” institutul de credit și de economii din Brad, își ține la 19 Martie adunarea sa generală a VIII-a, (nu la 10 Martie și nu a VII-a, cum greșit s'a tipărit în inseratul din numărul 13 al foii noastre).

„Spirit”...

„Unirea” din Blaj vrea să apară „de spirit”, prin următoarea notiță:

„Este biserica gr. or. din Transilvania și Ungaria națională? — Răspuns la întrebarea această ne dă „Telegraful” în numărul din 21 Februarie. Iată ce cetim pe pag. 54, colona 2: Dignitari bisericesci de ai noștri distinși de Academia Ortodoxă din Cernăuți. Societatea „Academia ortodoxă” a studenților dela facultatea teologică din Cernăuți a numit .... pe următorii preasfințiți, de membri onorari pentru meritele lor pentru societate și pe terenul bisericesc: P. S. Sa Dr. Milaș, episcop sufragane în Zara, P. S. Sa Dr. Petranovici, episcop sufragane în Callaro.”

Și de aci lasă ca cetitorii sei să tragă încheierea, că biserica gr. or. din Transilvania și Ungaria, nu e națională!

Decât că spiritualul autor al notiței, s'a cam încurcat în propriul „spirit”.

Întâi și 'ntâi, noi n'am afirmat nici odată, că biserica greco-orientală din Transilvania și Ungaria ar fi „națională”. Pentru-că n'am putut să afirmăm așa ceva. Biserica greco-orientală din Transilvania și Ungaria, cuprinde în cadrele sale și Români și Sârbi, prin urmare dacă e vorba de clasificarea ei după naționalitate, apoi se pôte, și să și vobește, despre o „biserica gr. or. națională-română” și bis. gr. or. națională-sârbescă”, precum se numesc, tocmai pentru a se distinge naționalicește, și congresele acestor biserici: „Congresul național bisericesc al Românilor” și „Congresul național bisericesc al Sârbilor.” — A pune dar în conta „Telegrafului” că a respuns vre-odată, fie pro, fie contra, la întrebarea „Este biserica gr. or. din Transilvania și Ungaria națională?”, e a te încurca reu, „Unire” dragă, în propriul „spirit”...

Altcum a voit „spiritualul” dela „Unirea” să formuleze întrebarea: să pună anume în ea și cuvântul „română”, dar — peana-i de vină! căci... i-a scăpat din peană...

Haid' să facem dar noi corectura, și să punem și cuvântul „română” la locul seu. Nici atunci întrebarea nu-i în favorul „Unirii” și a „spiritului” ce vrea se-l producă. Căci dacă ne-ar întreba cineva: „Este biserica gr. or. română din Transilvania și Ungaria națională?” — i-am răspunde foarte resolut: Da!

Iar ca să ne potă combate cu aparință cât de cât spirituală, „Unirea” trebuia se-și formuleze întrebarea cam așa: „Este biserica gr. or. română din Trans., Ung. și Bucovina, națională?”, sau, și mai nimerit, numai așa: „Este bis. gr. or. română, națională?” Și atunci prin răspunsul ce-l trage de pâr din „Telegraf”, ar avea, la părere, dreptate.

Dar și această părere, ar fi numai părere, ce n'ar putea rezista unei cercetări mai apropiate.

Noi sub titlul „Dignitari bisericesci de-ai noștri”, distinși de Academia ortodoxă din Cernăuți, am reprodus lista întregă a celor distinși mai nou de acea Societate, dar în notiță am subliniat numele alor patru dignitari din cei distinși, pe cari îi putem cuprinde sub cuvântul familiar ôrecum, „de-ai noștri”, folosit pentru persoane ori instituții de-ale bisericeii noastre din Archidieceasă, uneori din Metropolie. N'am subliniat însă deloc numele celor doi episcopi de a căror reverență își legă „Unirea” logica sa drăguță, ba n'am subliniat nici chiar numele dignitarilor bisericesci ortodocși din România, căci nici chiar pe aceia nu i-am putea numi „de-ai noștri” în sensul arătat al cuvântului, fiind ei dignitari de-ai bisericeii autocefale din România.

Și nici nu credem ca între cetitorii noștri (eșcepționând pe auralul notiței din „Unirea”) să se fi aflat vre-unul așa de puțin inteligent, ca să nu înțelegă atâta lucru, că sub „de-ai noștri”, notița aceea a cuprins numai pe Prea Sfințiiile Lor Mețianu și pe Popea, pe P. C. S. Dr. Pușcariu, și pe dl Dr. Olariu, remarcați pri subliniare.

Iată dar' că ori cu câtă concilianță ai cerceta notița „Unirii”, numai „spirit” nu poți găsi înțrânsa!

VARIETĂȚI

Lumină în — pălărie! Vouă, cei cari din darul lui Bacchus multe stele vedeți, dar acelea nu vă luminează, multe uși bateți, dar de a vōstră nu dați, căci dōr' nōptea este întunecă, — vōuă s'a creat această invenție sensațională. Unui danez, pōte de pănura vōstră, i s'a făcut milă de voi, și a inventat o pălărie curioasă, care luminează!.. E un coif înalt, în care în partea din sus e așezat un mic stabiliment electric care stă în legătură cu o lampă mică din partea de jos a pălăriei. Lampa e provădută cu o clapă, care prin ajutorul unei sfōri, se pōte închide și deschide, după-cum omul are sau nu, trebuință de lumină.

Noi nu putem lega mari speranțe de aceste pălării, nu dōr' pentru-că ar fi prea costisitoare, ci pentru-că ni s'a spus că aderenții prea zeloși ai lui Bacchus, după-ce li s'a prea umplut capul, nici de pălăriile de pănă acum nu prea știu grijii cum se cade, decum se nădădușteți că în starea lor, se nimerescă și sforcica aceea, ca să-și aprindă lumină pe cap, când au destul în cap!..

Onore aceluia, cui se cuvine!

Domnului Franz Wilhelm, farmacist, Neunkirchen lângă Viena i-se scrie cu datul 11 August 1897 din Altona:

Sum deja de 70 de ani și am suferit de 10 ani de reumatism precum și de hemoroide și nu puteam afla nici un remediu. Numai **tea D-V. Wilhelm pentru curățitul sângelui antiartritică antirheumatică** m'a curat în 3 săptămâni total de durerile mele. Vă exprim D-Voștră și contesei, despre a cărei scrisoare am cetit în jurnale, cea mai sinceră mulțumită.

Cu totă stima [181] 5-9

Christ. Ackermann, rentier,
Altona lângă Hamburg, Reichenstrasse 6.

De vânzare în toate farmaciile.

Depozit principal: la farmacistul **I. G. Molnar**, Sibiu.

574/898

[32] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a treia Arpașul-inferior, protopresbiteratul gr.-or. al Avrigului, pe baza rezoluțiunii Preavenerabilului Consistor archidiececan dto 8 Decembre a. c. Nr. 8932 B. se scrie prin această a treia oară concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma de 376 fl Doritorii de a ocupa acest post de paroch să-și subțernă cererile concursuale instruite conform dispozițiilor stat. org. și a regulamentului pentru parochii din 1891, la oficiul protopresbiterat gr.-or. al Avrigului în Avrig (posta Avrig, Felek. Szebenmegye) până la termenul susindicat.

Avrig, 25 Decembre, 1898.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 59

[30] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia Totoiu, tractul Albei-Iulie, se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 446 fl. 10 cr.

Informațiuni mai detaiate se pot lua dela comitetul parochial din Totoiu și dela subscrisul oficiu protopresbiterat.

Petenții vor avé a-și subțerne suplicele de concurs în termenul prefapt la subscrisul oficiu protopresbiterat, instruite conform normelor din vigóre.

Alba-Iulia, la 17 Februarie 1899.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Albei-Iulie în conțelegere cu comitetul parochial.

Florian Rusan,
adm. protop.

210 sz. 1899

[28] 3-3

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye alispáni hivatalánál üresedésbe jött 500 frt. évi fizetés és 100 frt. lakbérrel javadalmazott II. oszt. várm. irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhivom pályázni óhajtókat, hogy az 1883 évi I. t. cz. 19 §-ában követelt minősítés, keresetlevél, erkölcsi bizonyítvány és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi márczius hó 25-ig hozzám nyujtsák be.

Megjegyzetük, hogy az 1873 évi II. l. cz. 5 §-ában előirt igazolvánnyal bíró altisztek ezen állomásra előnnyel bírnak.

Nagyszeben, 1899 február hó 18-án.

Szebenvármegye főispánja.

Thalman.

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

Sz. 1031-1899

[35] 1-2

Pályázat.

Resinár községben rendszeresített segéd-jegyzői állás betöltése czéljából pályázat nyitattik, és felhivatnak a pályázni kívánók, miszerint kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi márczius hó 20-áig alólirotnál adják be.

Ezen állással egybekötött illetmények:

1. fizetés 400 frt.
2. lakpénz 30 frt.
3. tüzi fa átalány 20 frt.

A megválasztandó segéd-jegyző anyakönyv-vezető helyettesnek fog ki-neveztetni, mely állással egy tisztel-díj van összekötve.

Nagy-Szeben, 1899 február 25-én.

A járási főszolgabíró.

Fabritius.

Neau-dit.

191 obiecte admirabile pentru numai 2 fl. 20 cr.

1 splendid orologiu aurit cu garanță pe 3 ani.

1 lanț aurit.

1 admirabilă tabachieră.

1 escelentă oglindă de toaletă lustruită în etui.

1 notes legat în piele englezescă.

1 păreche butoni de mangete garn. din aur dublu pa.

1 păreche butoni de cămăși garn. din aur dublu prima.

1 păreche cercei din aur dublu prima, cu petri imitate.

1 garnitură de scris foarte folositore.

1 săpun de toaletă cu miros fin.

72 pene de scris foarte bune din oțel în pachetare originală.

25 côle hârtie de epistole fină.

25 cuverte fine și 50 obiecte.

cari fi trebuiec fiecărei gospodine.

Cele 191 obiecte amintite le liferéză numai pentru 2 fl. 20 cr. (numai orologiu are această valóre) casa de esport elvețiană

H. Scheuer, Krakau,
Josefsgasse 46.

Ce nu corăspunde se primesce îndată înapoi. [10] 4-10

Din Tipografia și librăria archidiececană, Sibiu, se pôte procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv
despre frumos și artă,

de

Dr. Iosif Blaga,
profesor.

Prețul broș. fl. 1.80.

In Tipografia și Librăria archidiececană, Sibiu, se află de vânzare

Protocolul congresului

ordinar și estraordinar național-bisericesc

al

metropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania,

convocat la Sibiu pe 15/27 Octobrie 1874 pentru alegerea de metropolit.

Prețul 1 fl.

In Tipografia Archidiececană au apărut

Treptele formale

ale

învățământului

de

Dr. Petru Șpan.

Prețul 80 cr.

Se pot procura din

Librăria tipografiei archidiececane
Sibiu.

„VICTORIA“, institut de credit și economii, în Arad.

BILANȚ cu 31 Decembre 1898.

[34] 1-1

ACTIVE	fl. cr.	PASIVE	fl. cr.
Casa în numărar	30557.76	Capital social:	
Bon în giro-conto	325.66	3000 acții à 100 fl.	300000.—
Bon la alte bănci	102880.63	Fondul de rezervă al acționarilor	119464.51
Cambii în portofoliu.	1108928.58	Fondul de pensiune al func.	14080.49
Imprumuturi hipotecare	362363.—	Depuneri spre fructificare	1225350.37
Avansuri pe efecte	24311.—	Depozit de cassă	8729.29
Casa institutului Archid. I. Nr. 2 și alte realități	67950.54	Contribuție restantă după int. depunerilor pe semestrul II.	3195.99
Efecte proprii	13803.31	Interese transitoare anticipate	13926.73
Mobilier . . . . . fl. 4091.92		Dividende neridicate	558.—
după 10% amort. . fl. 409.19	3682.73	Profit transpus din 1897. . . . . fl. 4241.32	
Diverse conturi debitoare și interese transitoare restante	21946.57	Profit net . . . . . fl. 47203.08	51444.40
	<u>1736749.78</u>		<u>1736749.78</u>

Contul profitului și perderilor.

ESİTE.	fl. cr.	INTRATE.	fl. cr.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	62637.77	dela cambii . . . fl. 110616.21	
Spese:		dela hipotecă . . . fl. 32028.89	
Registre, imprimate, lemne, lumină, diverse . . . fl. 6020.67		dela avans. pe efecte „ 1771.61	144416.71
Contribuție și 10% dare după int. dep. fl. 16636.65		Venitul efectelor proprii	403.65
Chiria localului . fl. 1000.—	23657.32	Chirie și alte arênđi	2989.85
Salare	12173.66	Provisiuni	479.33
Porto	2208.52	Venit transpus din 1897	4241.32
Amortisare din mobilier	409.19		
Venit transpus din 1897 fl. 4241.32			
Venit net	47203.08		
	<u>152530.86</u>		<u>152530.86</u>

Arad, 31 Decembre 1898.

Oncu m. p.,
director-escutiv.

Răicu m. p.,
secretar.

Direcțiunea:

Karátsonyi m. p.
Giorogariu m. p.

Dr. Ciaclan m. p.

Dr. Vuia m. p.

V. Mangra m. p.

Mihaiu Veliciu m. p.

Papp m. p.

Comitetul de supraveghiere:

Vasilii Papp m. p.

Petru Truția m. p.,

Georgiu Popoviciu m. p.,

Nic. Marcu m. p.

președinte.

Recomandăm tuturor broșura apărută tocmai acum:

Obolul sêracului

la

monumentul

Marelui ANDREIU.

Cântări ocazionale dedicate Metropolitului

Șaguna,

colectate și arangiate de

MARIA CUNȚANU.

Prețul 10 cr.

Venitul curat se va adaoge la colecta pentru monument.

Se pôte procura dela

Tipografia și librăria archid.
Sibiu.

Editura și tiparul tipografiei archidiececane.